

Въ повечето отъ своите стихотворения, особено въ първите си сбирки, поетътъ култивира въ сърцата на българите беззавътна обичъ къмъ родната страна и ония добродѣтели, които единствено могатъ да я запазятъ. Любовта къмъ родината у Вазова е тъй голѣма, че той я поставя подобно Ботьова, още въ младини, надъ привързаността и любовта къмъ една жена, каквито голѣми качества и да обладява тя. Ето, напр., що казва въ стихотворението си „Луиза“:

Тя съ хладнокървие ме слуша,
„България!“ кога рече,
Кога сълзите ми течатъ
Тя не скърби и не въздиша.

• • • • •

И нека красна е она,
И сини очи нека свѣтать
На бѣло лице, но поетътъ
Не ще обикнѣ тазъ мома.

Въ друга част отъ своите стихотворения той изправя предъ насъ величавите фигури на нашето възраждане и на революционните борби: Паисия, Раковски, Левски, Кочо и т. н., като дира да събуди гордостъ у насъ, да ни увѣри, подобно отца Паисия, че не сме нищоженъ народъ:

Че и ний сме дали нѣщо на свѣта.

Въ трета ни учи да не чакаме на държавата, да не искаем само отъ нея, а да гледаме да развиемъ инициатива у себе си и да диримъ самостоятелни приложения на своите способности, които да вложимъ въ продуктивенъ трудъ. Въ много отъ стихотворенията си той бичува партизанските разрушителни страсти и разюздаността на печата, който раздухва тия страсти и обърква още повече понятията за позволено и непозволено, за морално и неморално, докарвайки до животинското състояние, осмѣно въ стихове като тия:

Какво да сторя, брате мой?
Човѣкъ съмъ: ямъ и пия,
Обичамъ домъ, жена, покой
И мразя сюрмашия.

Многобройни сѫ страниците, въ които Вазовъ възпѣва красотата на българската природа, съобразявайки се съ своя собственъ афоризъмъ: